KRONAKA TAL-GHAQDA

IS-SUR KARMENU CARUANA B.A. (Lond.), O.S.J.

Is-Sur Karmenu Caruana

Il-Kunsill tal-Għaqda tal-Kittieba tal-Malti u l-membri kollha tagħna għandhom tassew għax jifirħu bl-aħbar tas-suċċess li kellu l-magħruf akkademiku tagħna, is-Sur Karmenu Caruana B.A. (Lond.), O.S.J., li ġie maħtur Direttur ta' "Corpus Christi School" f'Toronto, mid-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni ta' Ontario, Kanada.

Is-Sur Caruana kien membru fil-Kunsill tal-Għaqda tagħna fl-1944 u kien igħallem fil-Kulleġġ ta' San Lwiġi, Birkirkara, kif ukoll f'St. Albert College, il-Belt. Kemm sħabu t-teachers kif ukoll l-istudenti tiegħu kienu jiftaħru bis-Sur Caruana bħala bniedem ta' ħila kbira, enerġija u onestà fix-xogħol tiegħu ta' edukazzjoni.

Fl-1955 is-Sur Caruana emigra għall-Kanada u għallem f'St. John's Intermediate School u f'St. Joseph's School f'Toronto. F'Settembru 1962 beda x-xogħol tiegħu bħala Direttur ta' "Corpus Christi School", fejn hemm miegħu 20 teacher u 800 student. Kemm ilu l-Kanada s-Sur Caruana ħa interess mill-akbar mhux biss fil-kamp ta' l-edukazzjoni imma wkoll fix-xogħol ta' ġid għall-emigranti Maltin. Huwa għen kemm felaħ biex jidħlu l-Kanada Maltin li kienu sabu l-bieb magħluq ma' wiċċhom; ħadem biex isibilhom ix-xogħol; ħabat biex jgħaqqad mill-ġdid familji mifruda; daħħal fl-isptarijiet u fl-istituti xi Maltin li kienu morda jew xjuħ; u wettaq mitt ħidma oħra ta' ġid li taf bihom biss il-Kummissjoni Emigranti f'Malta li ħatritu rappreżentant tagħha fil-Kanada sa mill-1956.

Bħala turija ta' ġieħ l-Ordni Sovran ta' San Ġwann ta' Ġerusalemm (U.S.A.) ħatritu wkoll Knight of Grace fl-1959. Imma s-Sur Caruana, għalkemm imħabbat b'ħafna ħidmiet, baqa' jsib il-ħin biex juri mħabbtu lejn Malta, lejn il-Maltin ħutu u lejn il-Malti. Kemm jista', Karmenu jħobb jinkoraġġixxi t-talent artistiku tal-Maltin tal-Kanada. Huwa jikteb fil-"Malta News" tas-Sur George Bonavia, u fil-perjodiku ta' l-Emigranti Maltin "Lil Hutna", li fih is-Sur Caruana jikteb l-aħbarijiet mill-Kanada, il-Paġna għat-Tfal u l-kolonna "Karmenu Jwieġeb".

Nittamaw li dan l-unur waħdieni li kiseb is-Sur Caruana jżid isaħħu fl-imħabba kbira li għandu għall-edukazzjoni u jżommu iktar marbut ma' l-Ilsien Malti.

REĊENSJONIJET

"LIN-NISRANI, IS-SAGRAMENTI" ta' Mons. Gius. M. Xerri. Empire Press, Floriana — 1962. Paġni 38.

Din hi t-tieni edizzjoni ta' ktieb meħtieġ wisq għall-idejn l-Insara Kattoliċi, l-aktar fiż-żmenijiet li għaddejjin minnhom meta l-bruda lejn ir-Reliġjon u n-nuqqas ta' tagħlim dwar il-Fidi qegħdin inisslu periklu ta' materjaliżmu kif ukoll atejiżmu fil-ħajja.

Il-ħajja tal-bniedem tisfa' siewja jew fiergħa skond kemm tkun imseddqa mis-Sagramenti għax dawn "iqaddsu u jagħmlu Nsara tajbin lill-bnedmin". Imma biex il-bniedem jikseb il-ġid kollu li bih jagħnuh is-Sagramenti, jeħtieġ il-grazzja tal-Mulej, li kif kiteb l-Awtur, hi "għoti kollu kemm hu mill-ħniena t'Alla".

Min jaqra dan il-ktieb jitgħallem kif iħejji ruħu għall-grazzja t'Alla u bħala konsegwenza jitgħallem ukoll x'ġid jista' jakkwista mis-Sagramenti u s-sedqa li huma jsawru fuqu.

Din il-biċċa xogħol hi ta' xejra didattika għax mimlija tagħlim Nisrani u dan it-tagħlim hu meħtieġ biex il-bniedem igħix sewwa bħala nisrani u bħala ċittadin. Monsinjur Xerri kiteb dan il-ktieb taħt għamla ta' mistoqsija u tweġiba, imma l-mistoqsijiet huma maħsubin bħala mezz biex fit-tweġibiet ikun hemm dak it-tagħlim u dik l-ispjega utili għall-ġid u għall-profitt tal-qarrej. Minn dawk il-mistoqsijiet u tweġibiet wieħed jista' jintebaħ bil-għerf u bit-tjieba ta' l-awtur u bil-ħrara tiegħu li jgħallem lill-Insara u jmexxihom fit-triq tas-sewwa.

Dan hu l-ewwel ktieb ta' selsiela ta' kotba oħrajn bħalu, kull wieħed iddedikat għal Sagrament partikulari u skond ma jidher minn dan l-ewwel ktieb, is-serje ser tkun opra ta' fejda u ta' għerf li l-Maltin imisshom iħabirku biex jakkwistawha.

G.

"IL-KALENDARJU". Rapport bil-Malti minn Rob. Mifsud Bonnici· Progress Press — Malta, 1962. Paġni 15.

Il-kalendarju hu oġġett li jinteressa lil kulħadd għax fuqu hi irregolata l-ħajja tal-bnedmin, iżda għalkemm saru bosta studji u taqlib fissistema tal-qies taż-żmien, s'issa għadu ma nstab l-ebda kalendarju li hu perfett għalkemm il-kalendarju tagħna l-Insara, il-Kalendarju Gregorjan, hu l-aktar raġunat u tajjeb.

Għalhekk meta l-Professur Patri S. Zarb, O.P., għamel konferenza fl-Università fuq Il-Kalendarju Gregorjan, marru jisimgħuh ħafna nies, x'uħud l-aktar magħrufin ta' Malta. Dik il-konferenza wriet kemm huma profondi l-istudji li għamel l-Oratur dwar dan is-suġġett li l-għorrief tad-dinja qegħdin jistħarrġu fuqu. Il-Professur Zarb mhux biss semma n-nuqqasijiet tal-kalendarju, iżda fisser ukoll kif jistgħu jsiru tiswijiet fih u l-proposti tiegħu jidhru raġunati u meħtieġa.

Mela kienet idea tajba u ta' min ifaħħarha, dik tas-Sur Robbie Mifsud Bonnici li jagħti libsa Maltija lil dik il-konferenza li l-Professur Zarb għamel bl-Ingliż għax b'hekk il-għerf miġbur mill-Professur jista' jintlaħaq mill-poplu kollu u jkun ta' tagħlim u fejda għal dawk li ma jafux jaqraw ħlief b'ilsien art twelidhom.

s d.